

คำวินิจฉัยของ ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัศวโรจน์ ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

ที่ ๔๒/๒๕๔๙

วันที่ ๓ พฤษภาคม ๒๕๔๙

เรื่อง นายทะเบียนพรrocการเมืองขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocไทยประชิปไตย

ด้วยนายทะเบียนพรrocการเมือง (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocไทยประชิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพ्रrocการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๐ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) เนื่องจากพรrocไทยประชิปไตยไม่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๖๒

๑. สรุปข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงตามคำร้องของผู้ร้องและเอกสารประกอบสรุปความได้ดังนี้

นายทะเบียนพรrocการเมือง (ผู้ร้อง) ยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญ ลงวันที่ ๒๒ เมษายน ๒๕๔๙ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพรrocไทยประชิปไตย เนื่องจากพรrocไทยประชิปไตย ได้รับการจัดสรรเงินสนับสนุนค่าไฟฟ้าและค่าสาธารณูปโภค ประจำปี ๒๕๔๓ จากกองทุนเพื่อการพัฒนาพ्रrocการเมือง แต่ไม่นำเงินที่ได้รับการสนับสนุนไปจ่ายให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ขอเบิกเงิน เช่น ไม่โอนเงินให้สาขาพรroc โอนเงินให้สาขาพรrocไม่ครบตามจำนวนที่ได้รับจากกองทุน ฯ โอนเงินบางส่วนหลังจากปิดบัญชีตามมาตรา ๓๘ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว ไม่มีหลักฐานการโอนเงินที่ได้รับจากกองทุน ฯ ให้สาขาพรroc และมีการใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐาน ค่าสาธารณูปโภคของสาขาพรroc ในการถือของสาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) สาขาลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) ดังนี้

พรrocไทยประชิปไตยไม่ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคของเดือนมกราคม - ธันวาคม ๒๕๔๙ ให้สาขาพรrocลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เนื่องจากจำนวนเงินตามเช็คลงวันที่ ๓๑ เมษายน ๒๕๔๙ ซึ่งตรงกับใบสำคัญจ่ายที่มีนายเสงี่ยม ลำเจียง ประธานสาขาพรrocลำดับที่ ๕ เป็นผู้รับเงิน คือ จำนวน ๑๐,๒๐๘.๖๗ บาท นั้น เมื่อร่วมกับยอด ๑,๖๘๐.๘๑ บาท ตามใบสำคัญรับเงิน ลงวันที่ ๒๖ มกราคม ๒๕๔๙ ได้จำนวนรวมทั้งสิ้น ๑๑,๘๘๘.๔๘ บาท ตรงกับคำให้การของนายเสงี่ยม ลำเจียง ที่ว่า สาขาพรrocได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคครึ่งสุดท้ายจากพรroc ฯ เมื่อวันที่ ๒๐ เมษายน ๒๕๔๙ จำนวน ๑๑,๘๘๘.๔๘ บาท ซึ่งเป็นค่าสาธารณูปโภคของเดือนกรกฎาคม - ธันวาคม ๒๕๔๙ นี้ใช้ค่าสาธารณูปโภคของเดือนมกราคม - ตุลาคม ๒๕๔๙ จำนวน ๑๕,๖๗๘.๗๙ บาท ที่สาขาพรrocยังไม่ได้รับแต่อย่างใด

สำหรับกรณีสาขาวรรถลำดับที่ ๕ (ทวีัพนนา) นั้น พระครุไทยประชาธิปไตยไม่ได้จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคและค่าไปรษณีย์การให้กับสาขาดังกล่าวในช่วงปี ๒๕๔๗ เพราะหลักฐานของการจ่ายเงินนั้น เป็นการจ่ายค่าสาธารณูปโภคและค่าไปรษณีย์การของปี พ.ศ. ๒๕๔๖ กล่าวคือ เช็คธนาคารทหารไทย ๑ สาขาพหลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๗ จำนวนเงิน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท สั่งจ่ายให้นางสาววีรวรรณ แสนขาว นั้นเป็นการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคและค่าไปรษณีย์การ ให้กับสาขาวรรถ ในช่วงปี ๒๕๔๖ ส่วนเช็คเลขที่ L ๓๕๒๗๔๑๕ ลงวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๔๘ จำนวนเงิน ๑๙,๘๐๐ บาท จ่ายคุณสวัสดิ์ แสนขาว นั้น ไม่เป็นเอกสารที่สามารถใช้เป็นพยานหลักฐานได้ว่า เช็คนบันนั้นมีการจ่ายเงินจริงหรือไม่ เพราะนายสวัสดิ์ แสนขาว มิได้เป็นกรรมการบริหารของสาขาวรรถ ลำดับที่ ๕ และกรณีใบนำฝากเงินตามเช็คธนาคารไทยพาณิชย์ ๑ สาขาตุจักร เลขที่ ๖๖๔๓๕๓ จำนวนเงิน ๑๗,๗๐๕.๑๕ บาท เพื่อโอนเข้าบัญชี นางสาววีรวรรณ แสนขาว เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๔๘ ซึ่งผู้นำฝากชื่อนายสวัสดิ์ แสนขาว ก็ไม่เกี่ยวข้องกับพระครุ

กรณีสาขาวรรถลำดับที่ ๑๖ (บางคล้า) ก็เช่นกัน กล่าวคือ มีการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค รวมทั้งสิ้น ๓๓,๐๐๐ บาท เมื่อวันที่ ๑๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๗ แต่นายบุญยืน บูรณະภักดี ให้ถ้อยคำ ต่อเจ้าหน้าที่สำนักงาน กกต. ประจำจังหวัดเชียงใหม่ฯ ว่า “ได้จ่ายเงินให้สาขาเป็นจำนวน ๘,๑๗๘.๕๗ บาท โดยจ่ายทั้งหมด ๓ ครั้ง ครั้งแรกเป็นเงิน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท ครั้งที่สองเป็นเงิน ๒,๕๒๘.๑๔ บาท และครั้งที่สามเป็นเงิน ๓,๘๕๔.๖๖ บาท แต่จากพยานหลักฐานฟังได้ว่าได้มีการจ่ายเงินให้เป็นค่าสาธารณูปโภค ของปี ๒๕๔๗ ไม่ใช่ปี ๒๕๔๗ เช่น ได้มีการจ่ายเงินจำนวน ๑,๗๕๕.๗๗ บาท ตามเช็คธนาคารทหารไทย ๑ สำนักพหลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๙ ลงวันที่ ๒๕ มกราคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคของสาขาวรรถลำดับที่ ๑๖ ประจำปี ๒๕๔๗ ไม่ใช่ของปี ๒๕๔๘

กรณีสาขาวรรถลำดับที่ ๒๐ (บ้านมูลนาก) นายไสรัชช์ ดาครี หัวหน้าพระครุฯ ได้อ้างว่า ได้จัดส่งเงินค่าสาธารณูปโภคให้แล้ว แต่ผู้ร้องเรียนว่าในสำคัญรับเงินของพระครุไทยประชาธิปไตยที่ลงชื่อพันที่ ๑ บ้านมูลนาก ปี พ.ศ. ๒๕๔๘ เป็นผู้รับเงินจำนวน ๕,๐๐๐ บาท ได้ระบุถึงรายการขยายการจัดตั้งสาขาวรรถ ในเขตภายในเมืองเชียงใหม่ แต่เขตดุสิต กรุงเทพฯ และรายการไปตรวจเยี่ยมประสานการปฏิบัติงานสาขาวรรถ ที่อำเภอ邦忙มูลนาก จังหวัดพิจิตร ไม่มีข้อความใดที่ระบุว่าเป็นการจ่ายค่าสาธารณูปโภคและค่าไปรษณีย์การ รวมทั้งไม่มีเอกสารหลักฐานยืนยันว่าสาขาวรรถลำดับที่ ๒๐ ได้รับเงินค่าสาธารณูปโภคและค่าไปรษณีย์การ จากพระครุฯ ไปแล้ว

พระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ให้สาขาพรบค.ไม่ครบตามจำนวนเงินที่ได้รับจากกองทุนฯ เช่น สาขาลำดับที่ ๒๐

การโอนเงินบางส่วนของพระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ได้กระทำเมื่อปีดังบัญชีแล้ว กล่าวคือ การโอนเงินให้สาขาลำดับที่ ๕ (จตุจักร) เมื่อวันที่ ๑๐ มกราคม ๒๕๖๘ สาขาลำดับที่ ๕ (ทวีวัฒนา) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๘ และสาขาลำดับที่ ๒๐ (บางมูลนาก) เมื่อวันที่ ๒๗ สิงหาคม ๒๕๖๘ จึงเป็นการที่พระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ให้กับสาขาเหล่านั้นเมื่อพ้นกำหนดปีดังบัญชีในวันสืบไปปฏิทิน คือ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๗ แล้ว

พระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ให้ใช้หลักฐานค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขา เช่น ใช้ใบสำคัญรับเงินค่าขยะจัดดังต่อไปนี้ สาขาพรบค.ที่เขตภาษีเจริญ เขตดุสิต และค่าตรวจสอบยื่มประสานการปฏิบัติงานของสาขาพรบค.ที่อำเภอบางมูลนาก จังหวัดพิจิตร เป็นหลักฐานการจ่ายเงินค่าสาธารณูปโภค และค่าไประษณียารของสาขาลำดับที่ ๒๐

พระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ให้จ่ายเงินไม่ถูกต้อง เช่น มีการออกเช็คธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) สาขาพหลโยธิน เลขที่ ๐๖๐๖๖๑๗ ซึ่งสั่งจ่ายเงินจำนวน ๕,๓๕๕.๓๕ บาท แก่นางฉวีวรรณ แสนขาว และมีการนำฝากเข้าบัญชีนางฉวีวรรณ แสนขาว ประธานสาขาพรบค.ลำดับที่ ๕ โดยเป็นการจ่ายค่าสาธารณูปโภคให้กับสาขาพรบค.ในปี ๒๕๖๒ ไม่ใช่ปี ๒๕๖๗

นอกจากพระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ไม่จ่ายเงินค่าสาธารณูปโภคและค่าไประษณียารให้บางสาขา จ่ายไม่ถูกต้อง เช่น จ่ายบางส่วนและจ่ายเมื่อพ้นกำหนดเวลาตามกฎหมายดังกล่าวมาแล้ว พระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ยังไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชบัญญัติเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ อีกด้วย

ดังนั้น นายทะเบียนพระราชบัญญัติเมือง ผู้รองจังหวัดยังได้ยื่นคำร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์เนื่องจากพระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากกองทุนเพื่อการพัฒนาพระราชบัญญัติเมืองไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชบัญญัติเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ กล่าวคือ ส่งเงินค่าไประษณียารและค่าสาธารณูปโภคให้สาขาพรบค.ไม่ครบถ้วนทุกสาขา และไม่จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๖๗ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง อันเป็นเหตุที่จะยุบพระราชบัญญัติโดยอนุสิทธิ์ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระราชบัญญัติเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ ประกอบมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

๒. การดำเนินการของศาลรัฐธรรมนูญ

ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีมติให้รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัยและให้แจ้งให้พรรคไทยประชาชนชิปไตย ผู้ถูกร้อง ให้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหา และแจ้งให้นายทะเบียนพระครการเมือง ผู้ร้อง ทราบ

๓. สรุปคำชี้แจงของผู้ถูกร้อง

นายไสวัช ดาศรี หัวหน้าพระครไทยประชาชนชิปไตย ได้ยื่นคำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาโดยปฏิเสธ ข้อกล่าวหาของนายทะเบียนพระครการเมือง และได้แจ้งว่าผู้ถูกร้องได้ยื่นรายงานกิจกรรมของพระครและดำเนินการต่างๆ แล้ว ดังนี้

ตามที่ผู้ร้องได้ยื่นคำร้องตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ ว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ให้ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งยุบพระครไทยประชาชนชิปไตย ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ นั้น ผู้ถูกร้องซึ่งแจงว่า ในเรื่องการชำระค่าไฟฟ้าภารนั้นพระครไทยประชาชนชิปไตยได้จ่ายเงินค่าไฟฟ้าภารและค่าสาธารณูปโภค ให้ทุกสาขอย่างครบถ้วนและได้จัดทำงบดุล งบรายได้ และค่าใช้จ่าย ณ วันที่ ๓๑ ชันวัคม ๒๕๔๗ ซึ่งเป็นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในรอบปี ๒๕๔๗ โดยมีผู้สอบบัญชีรับอนุญาตรับรองความถูกต้อง และสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งได้จัดพิมพ์เป็นเอกสาร งบการเงินพระครการเมือง ประจำปี ๒๕๔๗ ออกเผยแพร่ต่อสาธารณะด้วยแล้ว

๔. ปัญหาที่ต้องพิจารณาวินิจฉัย

พิเคราะห์จากคำร้อง คำชี้แจงแก้ข้อกล่าวหาของผู้ถูกร้องและคำชี้แจงของผู้ร้องที่แก้ข้อกล่าวหา ของผู้ถูกร้องแล้ว มีปัญหาด้องพิจารณาวินิจฉัยว่าพระครไทยประชาชนชิปไตยมิได้ปฏิบัติตามบทบัญญัติของพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ อันเป็นเหตุ ตามมาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕) ให้ต้องยุบพระครหรือไม่ ซึ่งมีหลักกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระครการเมือง พ.ศ. ๒๕๔๑

มาตรา ๓๗ บัญญัติว่า “ให้คณะกรรมการบริหารพระครการเมืองมีหน้าที่รับผิดชอบเกี่ยวกับ การบริหารการเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดของพระครการเมืองและสาขาพระครการเมือง ตลอดจน จัดให้มีการทำบัญชีตามมาตรา ๓๘ ให้ถูกต้องตามความเป็นจริง

ในกรณีที่มีการจัดตั้งสาขาพระครการเมือง ให้ประธานสาขาพระครการเมืองจัดให้มีการทำบัญชีของ สาขาพระครการเมืองตามมาตรา ๓๘ และรับรองความถูกต้องตลอดจนจัดส่งบัญชีของสาขาพระครการเมือง เพื่อแสดงรวมไว้ในบัญชีของพระครการเมือง”

มาตรา ๖๒ บัญญัติว่า “พระการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติไว้ในส่วนนี้ และจะต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระการเมืองในรอบปีปฏิทินให้ถูกต้องตามความเป็นจริงและยื่นต่อกองคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีต่อไป”

มาตรา ๖๔ บัญญัติว่า “พระการเมืองย่อมเลิกหรือยุบด้วยเหตุใดเหตุหนึ่ง ดังต่อไปนี้

(๑) มีเหตุต้องเลิกตามข้อบังคับพระการเมือง

(๒) มีจำนวนสมาชิกเหลือไม่ถึงสิบห้าคน

(๓) มีการยุบพระการเมืองไปรวมกับพระการเมืองอื่นตามหมวด ๕

(๔) มีคำสั่งศาลรัฐธรรมนูญยุบพระการเมือง

(๕) ไม่ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรา ๒๕ มาตรา ๒๖ มาตรา ๒๗ มาตรา ๓๕ หรือมาตรา ๖๒

เมื่อปรากฏต่อนายทะเบียนว่า พระการเมืองได้มีเหตุตามที่ระบุไว้ใน (๑) (๒) (๓) หรือ (๕) ให้นายทะเบียนยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญภายในสิบห้าวันนับแต่วันที่ความปรากฏต่อนายทะเบียน เมื่อศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วเห็นว่ามีเหตุดังกล่าวเกิดขึ้นกับพระการเมืองตามคำร้องของนายทะเบียน ให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งให้ยุบพระการเมืองนั้น

ในการนี้ที่ศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งให้ยุบพระการเมืองได้แล้ว ให้นายทะเบียนประกาศคำสั่ง ยุบพระการเมืองนั้นในราชกิจจานุเบกษา”

พิจารณาแล้วเห็นว่า พระการเมืองต้องปฏิบัติตามบทบัญญัติต่างๆ ดังกล่าวมาแล้วอันเป็นเรื่องที่มีความสำคัญ เพราะเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับการเงินของพระการเมือง เช่น มาตรา ๓๗ และมาตรา ๖๒ ซึ่งเป็นเรื่องการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครและการทำรายงานการใช้จ่ายเงินของพระคร กล่าวคือ พระการเมืองที่ได้รับเงินสนับสนุนต้องใช้จ่ายเงินสนับสนุนให้เป็นไปตามที่บัญญัติในส่วนนี้ เช่น พระการเมืองต้องจ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนค่าใช้จ่ายให้แก่สาขาวงพระครให้ครบถ้วนและจ่ายให้ถูกต้องตามรอบปีปฏิทิน และต้องจ่ายเงินที่ได้รับให้ถูกต้องตามที่ได้รับมา เช่น ได้รับเงินค่าไประยลียากรหรือค่าสาธารณูปโภค ก็ต้องนำไปชำระค่าใช้จ่ายเหล่านั้น นอกจากนั้นพระการเมืองต้องจัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนของพระครในรอบปีปฏิทินโดยต้องทำให้ถูกต้องตามความเป็นจริง และยื่นรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนต่อกองคณะกรรมการการเลือกตั้งภายในเดือนมีนาคมของปีต่อไป

หากพระการเมืองไม่กระทำการต่างๆ ดังกล่าวหรือไม่กระทำการให้ถูกต้องแม้เพียงบางประการ ก็เป็นการฝ่าฝืน และย่อมเป็นเหตุให้นายทะเบียนพระการเมืองยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญให้สั่งยุบพระครได้ ตามมาตรา ๖๔ และหากปรากฏข้อเท็จจริงจากการพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญซึ่งเป็นไปตามคำร้องของนายทะเบียนพระการเมือง ศาลรัฐธรรมนูญก็ต้องสั่งยุบพระการเมือง

ข้อเท็จจริงที่ปรากฏจากพยานหลักฐานต่างๆ ในเรื่องนี้ได้ความว่า พระรัชต์ไทยประชาธิปไตยได้รับเงินสนับสนุนค่าไพรัตน์ยากรและค่าสาธารณูปโภคประจำปี ๒๕๔๓ จากสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง (สำนักงาน กกต.) เป็นเงิน ๓๕๓,๕๓๓.๕๓ บาท โดยสำนักงาน กกต. ได้โอนเงินดังกล่าวให้พระรัชต์ไทยประชาธิปไตย รวม ๑๓ ครั้ง แต่พระรัชต์ไทยประชาธิปไตยไม่ดำเนินการส่งเงินดังกล่าวให้สาขาพระราชบูรพาทุกสาขาและไม่แจ้งรายงานการส่งเงินให้แก่สาขาพระราชห้วยราชที่เมืองพระนครเมืองทรายกล่าวคือ ไม่มีการโอนเงินค่าสาธารณูปโภคประจำปี ๒๕๔๓ ให้สาขาลำดับที่ ๑๖ สาขานางคล้า มีการโอนเงินค่าสาธารณูปโภคให้สาขาหลังจากที่มีการร้องเรียน คือ สาขาลำดับที่ ๕ สาขาทวีวัฒนา และสาขาลำดับที่ ๒๐ สาขานางมูลนาก และมีการโอนเงินให้สาขาลำดับที่ ๒๐ ไม่ครบถ้วน รวมทั้งการโอนเงินให้สาขาพระราชได้ดำเนินการเมื่อพ้นกำหนดปิดบัญชีตามมาตรา ๓๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระรัชต์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ ในวันสิ้นปีปฏิทินแล้ว และพระรัชต์ไทยประชาธิปไตยได้ใช้หลักฐานซึ่งเป็นค่าใช้จ่ายอื่นเป็นหลักฐานค่าสาธารณูปโภคของสาขา จึงเห็นได้ว่า พระรัชต์ไทยประชาธิปไตยใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระรัชต์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

นอกจากนี้ พระรัชต์ไทยประชาธิปไตย ได้จัดทำงบดุล งบรายได้ และค่าใช้จ่าย เมื่อวันที่ ๓ ธันวาคม ๒๕๔๓ โดยระบุรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภค เป็นเงินจำนวน ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท ซึ่งจำนวนที่ถูกต้องคือ ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท ค่าใช้จ่ายสาธารณูปโภคเป็นเงินจำนวน ๒๗๒,๑๓๕.๗๖ บาท ซึ่งจำนวนที่ถูกต้องคือ ๒๖๕,๐๕๘.๖๒ บาท และรายได้เงินสนับสนุนค่าสาธารณูปโภคกังรับเป็นเงินจำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท ซึ่งที่ถูกต้อง คือ ๘๔,๘๕๔.๕๑ บาท จึงเห็นได้ว่า พระรัชต์ไทยประชาธิปไตย จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนไม่ถูกต้องตามความเป็นจริงตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระรัชต์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒

ดังนั้น การที่พระรัชต์ไทยประชาธิปไตยผู้ถูกร้องไม่ได้ใช้จ่ายเงินที่ได้รับการสนับสนุนจากการเมืองเพื่อการพัฒนาพระรัชต์เมืองเป็นค่าไพรัตน์ยากรและค่าสาธารณูปโภคให้เป็นไปตามกฎหมาย และไม่ได้จัดทำรายงานการใช้จ่ายเงินสนับสนุนในปี ๒๕๔๓ ให้ถูกต้องตรงกับความเป็นจริง ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระรัชต์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๒ จึงเป็นเหตุให้บุบพระรัชต์ได้ตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระรัชต์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคหนึ่ง (๕)

ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้ ดังกล่าว จึงวินิจฉัยให้มีคำสั่งยุบพระรัชต์ไทยประชาธิปไตยตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยพระรัชต์เมือง พ.ศ. ๒๕๔๑ มาตรา ๖๕ วรรคสอง

ศาสตราจารย์ ดร.เสาวนีย์ อัชวิโรจน์

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ